

# SLOVENSKI NAROD.

Izhaja trikrat na teden, vtorek, četrtek in soboto, ter velja po pošti prejemati, za avstro-ogerske dežele ali v Mariboru s pošiljanjem na dom, za celo leto 10 gold., za pol leta 5 gold., za četrt leta 2 gold. 60 kr. Za tuje dežele za celo leto 12 gold., za pol leta 6 gold., za četrt leta 3 gold., 25 kr. a. v. — Za oznanila se plačuje od četiristopne petiristopne vrste 6 kr. če se oznanilo enkrat tiska. 5 kr. če se dvakrat in 4 kr. če se tri- ali večkrat tiska. Vsakokrat se plača štampilj za 30 kr. — Dopisi naj se izvole frankirati. — Rokopisi se ne vračajo. — Uredništvo je v Mariboru, v koroški ulici hišn. št. 220.

Opravištvo, na katero naj se blagovolijo pošiljati naročnine, reklamacije, oznanila, t. j. administrativne reči, je v tiskarnici: F. Skaza in dr., v koroški ulici hišn. št. 229

## Dopisi.

**Iz Ljubljane, 10. avgusta.** [Izv. dop.] (Tukajšna c. k. izobraževalnica za učitelje) je v svojem letošnjem „Jahresberichtu“ pokazala, koliko velja za izobraževanje naših učiteljev. Sicer smo že pri njeni osnovi (pred dvema letoma) prav malo pričakovali od nje zato, ker je dobila na čelo može, kateri že po svojih zmožnostih niso bili kar nič podobni skušenim šolskim možem, kakoršnih potrebuje vsaka učiteljska izobraževalnica, ako hoče svojo nalogo dobro spolnovati. Povsod se gleda na to, da se izobraževalnice za učitelje izročé šolskim veljakom, ne pa kakim suplentom srednjih šol, katerim se popred o ljudski šoli nikoli nij sanjalo. Vendar smo mislili, da se bodo ti gospodje (ker so tudi dobro plačani) svojega posla zvesto poprijeli, ter delali na korist ljudske omike. Posebno smo to pričakovali od mladega ravnatelja g. Bl. Hrovata in in od dveh glavnih učiteljev, g. pl. L. Gariboldija in g. V. Linhart. (O slovenski poštenosti pri gosp. Lesjaku smo že davno križ storili). Izmed vseh se je g. pl. L. Gariboldi do sedaj vedno nekako domoljubno vedel, in nihče nij mislil, da v njem tiči tako skrita, hudobna misel o narodni omiki. V lanskem programu c. k. izobraževalnice je še pisal slovenski sestavek „o estetiki“, ker pa mu za to velikansko delo nij nihče izmed nehvaležnih Slovencev slave pel in ga brž za višje službe priporočal itd., ujezil se je letos in v „Jahresberichtu“ spisal sestavek, v katerem strastno črni in uničuje vse, kar se je do sedaj storilo za ljudsko omiko. Ne bi bili omenili tega njegovega spisa, toda, ker ga je naša izobraževalnica na državne stroške po svetu razširila, in sta ga že tudi „Tagblatt“ in „Laibacherica“ kakor nalašč vodo na svoj mlin prinesla, omenjamo ga tudi mi, da svet izvé, kaj naj o njem misli. G. pl. Gariboldi že takoj na prvi strani tega spisa psuje narodno omiko rekoč, da je na Kranjskem ljudska omika na najzadnji stopnji („Krain hat in Bezug auf Volksbildung eine der letzten Stellen einge-

nommen“). Ako bi bilo to tudi res, bi bilo gotovo boljše, da bi naš g. pl. Gariboldi namesto da graja svojo domovino, rajši jej na tihem pomagal s tem, da bi neutrujeno delal v svojem lepem poklicu. Potem jo v tem spisu na enkrat zavije na dobro znano lenuhovo pot in pravi, da se pri nas mora podučevati v jeziku, kateri se še le na prvo roko razvija („Der Unterricht findet bei uns in einer Sprache statt, die sich noch auf den ersten Stufen der Entwicklung befindet“). Tu g. uč. njaka vprašamo: Kje je in je bil kak narod, kateri se je v drugem kakor v svojem jeziku izobrazil! Vsak človek, vsako ljudstvo, vsaka vlada, kateri je kaj mar za omiko, izvoljuje pri razširjanji omike tista sredstva, katera ji najbolj ugaajo. Kdor je sovražen najboljšemu sredstvu za omiko, sovražen je tedaj tudi namenu, t. j. omiki, in tak človek ne more se šteti med olikani svet, in je največji sovražnik ljudstva. Po tej mili pritožbi, da se morajo tedaj Slovenci po slovenski izobraževati, svetuje nam, da bi vendar že spoznali svoje slabo stanje in da bi se ne precejevali („denn auch die Nation kann nur dann gedeihlich an ihrer Fortbildung arbeiten, wenn sie den Zustand ihrer Schwäche anerkennt“). Tudi g. pl. Gariboldi naj bi se bil popred za žilo potipal in svojo slabost spoznal, predno je ta svoj nelogični, naj več neresnični in ob enem za mlade učitelje prav zapeljivi spis obesil na šolski zvonec. Neresnica je, ko pravi, da naše ljudsko šolstvo nema še nobenih sredstev za daljno izobraževanje („bietet kaum erwähnenswerthe Mittel zur Fortbildung“). Tedaj ali g. pl. Gariboldi ne pozna našega slovstva, ali pa je v svoji šolski učenosti tako kočljiv, da mu nij nobena reč po godu. Naj bi vendar on kaj pisal in spisal, ker vidi tako krvavo potrebo! Neumno in lažljivo piše, ko pravi, da je vsa slovenska literatura posneta po nemški (die gesammte slovenische wissenschaftl. Literatur ist aus unmittelbarer Uebersetzung oder aus der Bearbeitung deutscher Werke hervorgegangen“). Če se je naše slovstvo izcimilo iz nemškega, iz katerega pa se je rodilo nemško slovstvo? „Nil novi“ (pravi sicer že Ben Akiba). Tu

pa g. pisatelj tudi sam sebe v obraz bije. Najpred pravi, da nemamo slovstva, potem pa pravi, da je naše slovstvo izšlo iz nemškega. Presneto slamnata logika je to! Potem naš šolski veljak učiteljem na srce polaga, da naj se učé nemščine („dem Lehrer in Krain ist sehr nothwendig, sich dem Studium der deutschen Sprache mit Eifer hinzugeben“). S tem svetom g. pl. Gariboldi kaže, da ne razumeva naloge našega učiteljskega izobraževališča. Za katere šole se izobražujejo naši mladi učitelji v ljubljanskem izobraževališči? morda za tuje ljudske šole, za nemške otroke! Če bodo naši učitelji, ki so namenjeni čisto slovenskim šolam, študirali le nemški jezik, bodo se morali potem sami dalje po slovenski izobraževati, ali pa se svoji nalogi izneveriti. Tako je tudi do sedaj bilo. Marljivi naši učitelji so to, kar so, naj več sami po sebi, t. j. po trudnem prizadevanji v lastnem izobraževanju; ali drugi nemarljivi pa so nam tuji in v naših šolah več škodujejo kakor koristijo. Čemu nam je potem toliko draga izobraževalnica, če se naši mladi učitelji v njej ne izobražujejo za domače potrebe? Slišali smo, da je naš deželni šolski svet učiteljskemu izobraževališču na tanko zaznamoval, kateri nauki morajo se učiti v slovenskem jeziku, in takih bilo je večina. Pri letošnji zrelosti skušnji pa se razen gospodarstvenega nauka (ki ga je učil g. Tomšič) nij slišala nobena slovenska besedica. Vprašamo: ali se tako spoštujejo šolski ukazi? ali bode deželni šolski svet še mogel dalje gledati to lenobo v učiteljskem izobraževališču? Ko so bile službe glavnih učiteljev razpisane, so vsi prosilci (sedanji učitelji) z dobrimi spričali dokazali, da so slovenskega jezika (v govoru in pismu) popolno zmožni; ko pa se jim je ukazalo, da naj podučujejo po slovenski, so polne rešte razlogov imeli zoper to podučevanje, in eden teh učiteljev je prosil celó za polletni odpust, da bi se učil slovenskega jezika, katerega je pri razpisu (mastne) službe dobro znal; se vé, da se mu to pohajkovanje nij dovolilo; a to ga je tako razjezilo, da je bil pri tej priči hud sovražnik vsega, kar koli diši po slovenski in je količkaj narodno,

## Listek.

### Na razvalinah nekdanjega Slovanstva.

(Izv. dop. slov. enoletnega prostovoljca.)

Onkraj Avstrije deleče Lajte sem! Med drugimi „belimi sužnji“ so me gnali pred nekimi tedni iz Dunaja v vojaški ostrog ali taborišče blizu Bruka ob Lajti. Ta mala, od l. 1867 pa vendar toliko imenitna rečica teče tik za imenovanim mesticem, iz katerega se čez lesen most pride v blaženi Magyarorszag. Da si onkraj mosta pod magjarskim gospodstvom, to ti precej povedo tabakove trafike, ki nimajo več kakor v „cis“, c. kr. dvoglavnega orla pred vrati nego Štefanovo krono z magjarskim napisom. Na obeh straneh Lajte je tu večidel ravnina, samo sem ter tam se nabajajo griči in samo malo ali skoraj nič pravih hribov, kraj je res kakor nalašč ustvarjen za razvijanje in manevriranje večjih vojaških oddelkov. Za to je tukaj malo korakov od Lajte, toda na ogerske strani, vojno upraviteljstvo postavilo taborišče (ostrog), v katero pošilja vsako poletje dunajsko in druge bližnje garnizone.

V tem taborišču sem torej tudi jaz. Ne bdem popisoval manevrov, ker v najgloblji globočini svojega srca — da bi le moj stotnik tega ne izvedel! — sem miroljubna duša in celo mislim, da bi svet lahko brez vojsk obstal in da bi človečanstvo ničesa ne izgubilo, ako bi odpravilo sploh to igračo v rokah svetnih mogotcev — popisal bodem raje nek izlet, katerega sem v svojem prostem času napravil.

Hodil sem že dve uri po širini, ki se razprostira od Bruka ob Nežiderskem jezeru proti Komornu, kar zadenem ob kamnen križec. Pobožen sem, ogledujem napis in ker čitati znam, abecedoval sem: „Posztavan 1855. Ponovlyen 1866 z troski Antona Vitsich i nyegove zsene Lize.“ Nemara si pa na slovanski zemlji, si mislim naenkrat, dasi sem do tje vse okolo Bruka za nemška tla imel. Karto iz žepa! Tam „Uskoje polye“, tam „Praedium Tabor“, tam „Slobodno polye“, onkraj vas „Parndorf“. Hajd v njo! Vas je lepa, velika kakor jih le malo najdeš doma na Slovenskem, bilo mi je všeč, da so ljudje prav snažno opravljeni, da so hišice prav lepo obeljene, in kar me je najbolj veselilo: spoz-

nal sem v govoru prebivalcev slovansko narečje. Oriental sem se po vprašanjih, da sem med Hrvati in ne, kakor sem začetkoma mislil stopivši v vas, med Nemci. Na trgu berem na kipu sv. Trojici posvečenem: „Joannes Kotzian. P. F.: Ovo Predisceno Presveto Trojsztvo je postavil dal z i nyegovu družsiez u Georg Leskovich Szuszed na Pandrofi za szu Obesinu ovega Szelana spominak Goszpodinu B. (menda Bogu) na hvalu i Diku, da binasz Bog oseval od onoga Strassnoga Betéga z jimenom Cholera, kot je bilo 1831 leto vanassem szeli.“ Pravopis je magjarski, to umem, pa da so le besede po mojem godu! Zdaj pa le po vseh kotih! Grem v cerkev. Prav lepa je znotraj, od zunaj kaže sled ogerskih navalov. Vidim mladino, prav šmentano ošabno s knjigami pod pazduho v šolo iti, ulovim si malega studiosa, pogledam v njegove knjige. „Krščanski nauk“ hrvatski je ena, Berilo, podobno onemu, iz katerega smo se mi učili: riba-Fisch, miza-Tisch, druga, tretje knjige pa nijsem razumel in tudi povprašal nijsem po njej, da bi se mi mali ne



in vsi vkup (dobro poznana trojica) upili so po nemških časopisih: „Weg mit den Landesschulinspektoren, weg mit dem fortschrittsfeindlichen Landesschulrath!“ i. t. d. In ravno iz te kovačnice prišel je tudi spis „zur Lehrerfortbildung in Krain“, v katerem se podira vse, kar se je do sedaj s težavo zidalo: Naj bolj v tem sestavku g. pl. Gariboldi udriha po slovenskem šolskem listu „Učiteljskem Tovaršu“ in po slovenskem učiteljskem društvu. „Tovaršu“ očita, da ne prinaša šolskih postav, da se ne poteguje za materialno boljše stanje ljudskih učiteljev in da sploh nič ni storil in čisto nič ne stori za šolstvo. „Tovarš“ že izhaja 12. leto, in ko bi nič drugega ne bil storil, kakor, da je učiteljem prinašal vsakovrstnega blaga za domačo šolo, je storil v teh letih mnogo. „Tovarš“ je namestoval to, kar naši učitelji niso dobivali v izobraževalnici, t. j. kazal je učiteljem, kako se podučuje v slovenski šoli po slovensko, ne pa v tujem jeziku, kakor so se naši pripravniki do sedaj v izobraževališčih vadili. „Tovarš“ je budil učitelje in v nemal za domačo pedagogiko, kakoršne naši učitelji ne dobijo (po g. pl. Gariboldijeve nauku) nikjer v tujem jeziku. Vsak narod ima svoje moči, pa tudi svoje namene in potrebe, tedaj je zraven poglobitve pedagogike gotovo še posebna pedagogika, t. j. odgoja in omika vsakega posebnega naroda. Nij ga jezika na svetu, da bi se bil povzdignil brez moči, kateri so v tem jeziku pisali in učili, in slovenski jezik in z njim tudi splošna narodna omika ne bode shajala brez lastne pedagogike. Tedaj, ako bi „Tovarš“ ne imel nobene druge zasluge za domačo šolstvo, ima vsaj to, da je pisal za domače šolstvo in učiteljstvo, ter postavil podlago slovenski pedagogiki. Da pa je vsak slovenski časopis težavnejše kakor nemškega uredovati, vsakdo vé, ki piše po slovenski. Nemci prepisujejo ali kar na ravnost postavljajo in ponatiskujejo cele sestavke eden za drugim; mi Slovenci pa če tudi iz drugih jezikov prestavljamo, imamo s tem mnogo dela. Tedaj je vse drugače biti urednik slovenskega, kakor pa nemškega časopisa, posebno pa še šolskega. Ko bi bil se naš novi šolski veljak g. pl. Gariboldi že dvanajst let ukvarjal s spisi slovenskih pedagogičnih stvari, bi drugače govoril, kakor govori sedaj. Lahko se reče: „To ne velja nič!“ a težje je kaj delati in se strpno truditi. (Konec prih.)

**Iz Istre,** 8. avgusta. [Izv. dop.] Tudi en ukaz proti duhovnikom.) V št. 87 „Sl. Naroda“ dopisnik iz kočevskega okraja naznanja, kako instrukcije je izdal Fladung glede duhovnikov. Take instrukcije so krožile tudi po županijah poreške škofije že v mesecu juniji. Došla mi je kopija te instrukcije v roke, katero je razposlal župan nekega istrijskega mesta svojim srenjskim

svetovalecem po selih in jo priobčim tukaj v preštavi, kajti izvirnik je pisan v edino zveličalni talijanščini:

„Gospodu I. I. v I. Ker se je dostokrat dogodilo, da duhovniki pridige za politične agitacije rabijo, je bila vlada Nj. Veličanstva vsled št. 71 kazenskega zakona od 29. julija 1853 priporočila, pozvati vse javne oblasti, da morajo naznaniti sodniji, ako bi duhovniki rabili pridige za politične agitacije. Vsled prijave ministerstva za bogočastje od 10. aprila t. l. št. 3669 pozivljam i jaz Vas, da Vi kakor srenjski svetovalec imate vedno pred očmi §§: 58, 63, 65, 300, 302, 303, 305, 315 kazenskega zakona i da javite vsaki dogodjaj, katerega bi vsled navedenih §§. sodnija preiskavati mogla. To Vam naznanim vsled prijave okrajnega glavarstva od 25. maja t. l. št. 2134.“ Prečitavši ta ukaz, si mislim, škoda za papir, kajti duhovniki poreške škofije glede političnega agitiranja na javnem polji so vsaj do zdaj jako malo ali bolje rečeno, celo nič delali. Taljanski duhovniki v mestih ne agitirajo ni v cerkvi niti ne zunaj cerkve. Duhovniki slavyanske narodnosti, videči mali (? Ur.) plod njih truda probuditi narod k zavednosti slavyanski, niso nikdar! agitirali, še manj bodo, ali so rabili pridige za te stvari. Kdor biva več časa v Istri, vidi da je v vsakem večjem selu inteligencija ali naseljenci Talijani ali poitaljančeni Slavjani. Ova inteligencija je i večinom bogata i od teh odvisi jedni siromaški Slavjan bodi si v materialnem bodi si v duševnem stanju, a tega je kriva slaba letina i neka nemarnost slavyanskega naroda v Istri. Ovi naseljenci so večidel i srenjski svetovalci, kateri malo razume „po naše“. Kako dakle bodo oni nadzorovali slavyanske govore?! Iz vsega tega se vidi, da ta ukaz glede poreške škofije nij bil na mestu, dakle škoda za trud i papir.

Da bi se poboljšalo materialno stanje Istrana, poboljšalo bi se i stanje glede zavednosti slavyanske; Istra ima še malo narodnjakov, kateri bi bili pripravi položiti i žrtvovati kaj na žrtveniku domovine; a drugi bi žrtvovali, ali oni imajo kačo v žepu. Jako se je čuditi, da niso istranski Slavjani več poitaljančeni, kakor so, tem bolje se je čuditi temu, ker šole so večinom italijanske; v javnih uradih uraduje se vse talijansko. Govorilo se je, da nekateri rodoljubi mislijo napraviti tabor blizu Pazina, a vse je utihnilo. Na noge dakle, rodoljubi, napravite tabor, vspeli neče izostati. Pokažimo i mi, da smo potomeci onih, o katerih Vodnik govori: „Od nekdanj biva tukaj moj rod!“

**Iz Zagreba** 11. avg. [Izv. dop.] Ko sem ob času verifikacij saborskih volitev, in konstituiranja našega sabora in prigodom dogovarjanj in kompromisov med narodno in magjarsko stranko v svojih dopisih v „Slov. Nar.“ svoje pomisleke o teh dejanjih izjavljal, postavši se na

stališče dra. Makanea, bil sem v „Obzoru“ izmirjan, da sem „žestok“ (prevroče krvi), „nesmotren“ (nepremišljen), ter da so moji pomisleki „neopravdani“. Vsled tega javnega karanja sem sklenil o naših političnih zadevah kolikor naj bolje mogoče objektivno poročati, in za to tudi denes brez vsakega komentara in brez vsakega reflektiranja poročam, da je zadnje tri tedne naš sabor samo eno, piši in reci: eno javno sednico imel. (Jutri bo, kakor table na oglih naznanjajo, hvala bodi bogu, spet ena!). Če bo naš sabor do konca avgusta s proračunom za l. 1872 gotov, bomo veseli in zadovoljni. „Obzor“ in „Südslavka“ tolčita nestrpljivo občinstvo, poudarjaje in kazaje na potežkoče naše politične situacije. Kljub temu kalmiranju naš svet vendar nejevoljno gundra: „kako za vraga, da naš sabor ništa ne radi!“ Iz zastopniških krogov čuje se sicer, da se v odborih, zlasti v regnikolarnej deputaciji in v odboru za zakonske osnove „neumorno radi“, ali o teh radnjah svet nič ne vidi, nič ne čuje, in ravno to je, da nezadovoljstvo kakor srpa naše javno mnenje bolje in bolje prepreza. Nemško glasilo ogerske vlade „Pest. Lloyd“ je delovanje naše regnikolarne deputacije že obsodil, ter na ravnost rekel, da se njen elaborat gotovo ne bo od ogerske regnikolarne deputacije sprejel, če je to res, kar se o njenem delovanju čuje. Kaj je „P. Lloyd“ o delovanju naše regnikolarne deputacije prav za prav čul, tega ne pove, razen to, da hoče baje naša regnikolarna deputacija dosednji način našega zastopanja na skupnem državnem zboru pridržati. Da bi naša regn. deputacija to hotela, je zelo neverjetno, kajti o tem gre pri nas samo en glas, samo ena želja: dosednji način zastopanja naj se spremeni! in če to tudi Magjari žele, zakaj nam ne zaupajo? S tem „Pest. Lloydovim“ izjavljanjem zaškrpnilo je prvokrat v kolu, v katerem so od kompromisov sem narodnjaki in magjaroni tako veselo skupaj rajali.

Veliko „negodovanje“, kakor se „Obzor“ izrazuje, obudilo je v našem narodu, zlasti v našem duhovenstvu imenovanje Legradskega župnika Taljana za zagrebškega kanonika. Taljan je bil l. 1848. in 1849. ravno kakor tudi naš nadbiskup Mihalević vojniški duhoven pri puntarskih honvedih. Ko je avstrijsko-ruska vojska magjarske puntarje ukrotila, vrnil se je Mihalević nazaj na polje dušne paše, Taljan pa ne. On je postal rajše svinjski in konjski kupec! Stoprv duvalizem ga je od svinjskih in konjskih sejmov nazaj k oltarji pripeljal. Mihalević je postal za svoje honvedske zasluge naš nadbiskup, ter je kot takšen svojega vrednega „špecija“ Taljana najprej za župnika v Legradu in sedaj celo za svojega kanonika postavil, kakor da ne bi imeli že na enem Vuchetichu dosta! Največje poniženje, da! naj večja kazen za nas je ravno to, da morajo naša dostoj-

smijal, da ne znam magjarski. Hentaj te, ti fantalini se v sredi Nemcev pa več uče nego jaz nekdanj, ko mi je učitelj — Bog mu daj nebesa, mrtev je že! — toliko skrbjo ubijal samo nemščino v glavo! Ali hvala Bogu, moj veleum je rešen, fantalin ali (kakor se v svojem narečji imenuje) „junak“ ne lomi nemščine bolje nego jaz v njegovih letih; hrvaščina, ta pa mu teče ali klepeče! — „Stoj, stoj, mali! Gdje je škola?“ Grem z njim. Lep hram. Dve lepi, prostorni sobi in polni prav snažnih, lepih dečakov in deklic. Učitelja, prav prijazna moža, mi pravita, da se deca prav pridno uče, da jih je nad 300, da se v dveh razredih podučujejo. Tožita mi nadalje, da imata za svoj trud prav pičlo plačo „tout comme chez nous“ — Quem dii odere, paedagogum fecere!

Šola se začne; jaz idem k župniku. Velik pes me na dvoru sprejme, zbojim se njegovih lepih belih, ostrih zob, in reteriram! Vendar, prevdarjam: da bi me pes v beg pognal, tega pa vendar ne pustim! Kaj pa bodo Rusi rekli, ako jim boče Andrassy take bojovnike nasproti postavil! Junaška kri v mojih žilah zavre, pogumno trknem ob sabljo, ki mi je opasana okolo hrabrih ledij

in možko korakam mimo psa, katerega pogum je padal kolikor je moj vzrastel, skozi vrata v župniško hišo, kjer precej pri vratih župnika sivolaščeka najdem. Povem čestitljivemu možu svojo izvedavost in ga prosim poduka o tem slovanskem otoku v sredi Nemštva. Prav prijazno me mož sprejme in mi pove, da vas „Pardorf“ broji kakih 3000 Hrvatov, in kakih 200 Nemcev, kateri so večidel Judje. Govor med prebivalci je skoz in skoz hrvatski, akoprem večina i nemški i magjarski govoriti ve. Obleka je, pravi župnik, že od nekdanj ista. Jaz (pisatelj) sem v njej spoznal slovenske irhanice, hrvatske šešire pri moških; ženske so enako oblečene, kot Hrvatice v trojednej kraljevini. Ljud je, kakor sem ga videl, zdrav, čil, srednje visokosti. Brk ne najdeš za boga pri nobenem, vse je obrito kar bi kosmatulje v lici kazalo. Župnik pripoveduje nadalje, da je še več takih vasi preostalo od germanizacije. Nabrojil jih je veliko in kar bi sploh bilo Hrvatov v škofijah Gjur (Raab) in Subotica (Steinamanger), število 50—60 tisoč je neprevečno. Ali vse raztrošeno je med Nemci in Magjari, a vendar, pravil je starček, in z nogo loputnil ob tla, vasi, kakor

„Novo selo“, so tako trdno, radikalno hrvatske, da bode bogme še dosti vode v Lajti poteklo, predno propadejo v gnoj za magjarsko ali nemško polje. Od slej so starčeve obrazne črte zatemnele in bitko so me ganili spomini zgodovine iz ust belolasega duhovna, ki se skopčajo v Jenkovo:

„Kde nek zemlja grobe krije,  
Kde junaci domačije  
Mirno smrtno spanje spet!“

Razstati sem se moral z duhovnom; za spomin mi je dal dve 800 strani debeli knjigi „življenja svetnikov“, katero delo je on sam v hrvatskem narečji spisal, na dan dal, in pri tem podvzetji mnogo izgube imel. Ima še dosti eksemplarov one knjige in ako bi jih kdo želel, naj piše gospodu Šimonu Meršiću, župniku v Pardorfu (Staatsbahn.) Že zarad zanimljivosti jezika, ki se je kljub germaniziranju in magjariziranju lep in čist ohranil, ki toliko na naše narečje spominja, da bi človek rekel, to niso Hrvatje nego Slovenci, bilo bi velebrezsebično, lepo, ako bi Hrvatje in Slovenci pokupili ono knjigo, kar bi piletnega svečenika ne samo jako veselilo, nego ga tudi osposobilo, tretji del svoje knjige tiskati dati.



janstvena mesta služiti kot nagrada bivšim magjarskim honvedom. Ali je tudi to sad naše popustljivosti in naših kompromisov! In Magjari se še čudijo, da je naša krv tako črna, in naše javno mnenje proti njim tako pikro! Čudijo se?!

Volitve zastopnikov za cerkveno-narodni zbor Srbov ogerske krone v Karlovcih so se skor v vseh naših pravoslavniških cerkvenih občinah skoz povoljno izvršile. Izbrali so se sami narodnjaki, kar se politike, in sami liberalci, kar se verozakona tiče.

**Iz Prage** 11. avg. [Izv. dop.] Kakor sem vam pred petimi dnevi kratko poročil, našli smo na Češkem novega izdajalca (Tu omenjeni dopis nij bil priobčen, ker nijsmo hoteli o tej žalostni stvari prej govoriti predno Čehi sami. Ur.) Češki pisatelj in mučenik l. 1848, Karel Sabina, govornik po taborih in narodnih slavnostih — je bil izdajalec svojega naroda! Bil je dolgo let v skrivni zvezi s policijo, in še le zdaj so češki rodoljubi, poslanca Gregor in Sladkovsky, dobili dokaze za to izdajo v roke. Pokazalo se je, da je vse one glasovite pravde zaradi „veleizdaje“ Sabina proizročil. Tako pravdo zaradi petard itd., nedavno pa je imenoval policiji nekatere ognjene mladeniče rekoč, da hote namestnika Kollerja usmrtiti. Grdega je storjeno več ko dosti in nij mu ostalo drugega, izdajalecu, ko popustiti sveta tla domovine. Sabina je bil že od nekdaj čuden človek. Nezakonsk sin nekega nemškega plemenitaša, imel je nekaj demoničnega v sebi. Prijatelj je nij imel nikdar. In še oni, kateri so ga zavoljo njegovega talenta rabili, nijso mu zaupali. Zdaj še le so ga spoznali, pozno, vendar. Navezal je culo in šel v Nemčijo. „Narodni listy“ pišejo o njem:

„Vprašan, zakaj je take zločine doprinal, izgovarjal se je s svojo siromašnostjo. S to pričino so ga začeli izgovarjati precej ustavaški listi praški in dunajski in so dolžili vsa naša društva, da so pustila tako visoko zasluženega pisatelja v silo pasti in da so ga dognala k obupnemu skoku v naročje policije. Izgovor „siromašnosti“ bil je Sabini osobno na dobro obrnen. Ali Sabinovo policijsko delovanje spada nazaj v prve začetke Bachovega absolutizma, ko še nobene češke narodne stranke v sedanjem smislu nij bilo in za drugo: Sabina je užival med vsemi češkimi pisatelji najizdatnejše podpore. In to bi bila lepa argumentacija, da bi vsak češki pisatelj, ki je v stiskanih razmerah češkega pisemstva pod Bachovim absolutizmom siromaštvo trpel, moral postati špicelj. Nekaj od Sabinovega siromaštva je zakrivila tedanja politika sedanjih ustavakov, naj torej prijazno oni to na svoj račun zapišejo; toda imeli smo znamenite pisatelje še v večjem siromaštvu, kakoršno je trpel Sabina, špicelj pa nobeden nij postal. K temu zločinu je treba nekaj drugega nego siromaštva. S čem pa bi kdo hotel opravičiti Sabinovo policijsko službo ves čas po letu 1860, v katerem zares nij moral skromno živeti? Pa zraven duševnega poguma Sabinovega k takemu rokodelstvu vidimo v celej stvari še neko stranko, katere se eden ustavaški list (Tagesbote aus Boehmen) praški sam jako očividno sramuje. Na kaki pravni podlagi, pravi „Tagesbote“, počiva politična uprava države, kakšna je varnost državljanov, kjer se taka izdaja politična ne samo izpodbuja nego z gotovimi denarji plačuje? Kdo je tu več kriv? To premisljujte, ustavoverni državljani. Sabina je delal za vas, služil vaši politiki, vzemite si ga in delujte z njim proti nam dalje. Mi smo ga vrgli ven iz zveze češkega naroda!“

Do leta 1848 je Sabinov značaj čist. V onem revolucionarnem letu je prouzročil si dolgo ječo. Ko pride zopet iz zapora, začele so se mnoge reči govoriti in leta 1870 ga je dunajski „Vaterl.“ naravnost izdajstva domovine dolžil ali dokazov nij imel in urednik je bil obsojen. „Nar. Listy“ posebno so Sabina zagovarjali tedaj z vso gorečnostjo, dokler so ga sedaj sami spoznali kot najgrši izvržek.

## Politični razgled.

Potovanje našega cesarja v Olomuc so ustavoverni listi sebi v prid tolmačiti skušali rekoč, da gre cesar na Moravsko „ustavo utrjevati“. Ali s tem tolmačenjem so imeli gospodje ustavoverci vidno nesrečo. Pred cesarjevim odpotovanjem so že rekali, da je olomuški nadškof cesarju svoj grad za stanovanje ponudil, cesar pa da je ponudbo „fevdalno-ultramontanskega“ nadškofa odbil — in glejte, cesar je naenkrat v nadškofovi palači stanoval. „V Prostějov pojde cesar“, ustavoverci, tamošnje neukročljive Čebe krotit. In cesar — nij šel v Prostějov, nego organ „kardinala in praškega nadškofa kneza Schwarzenberga „Čeh“, ki je lahko dobro podučen, poroča, da je cesar na svojem potovanju v Olomuc mnogo simpatij češkim stvarjem skazoval. Sploh pravi „Čeh“, se pozornost dvorskih krogov zopet na češke stvari obrača in smemo biti pripravljeni na imenitne premembe.

V enem zadnjih listov (št. 91.) smo seznanili svoje bralce z volilnim gibanjem pri ogerskih Srbih. Zadnji broj nam došle „Zastave“ prinaša pod naslovom „minister korteš“ na čelu lista magjarsk original in srbsko prestavo skrivnega pisma, ki ga je minister Pauler sam pisal nekaterim reakcionarnim srbskim duhovnikom, priporočevaje jim, naj gledajo, da se v cerkveno-narodni zbor volijo „lojalni“ (t. j. Magjarom pokorni) možje, sicer ne bode uspešno delal. Ker so narodnjaki tako zmagali, da imajo že dve tretjini glasov, sodi „Zast.“, da bode po onih besedah ministra zbor razpuščen.

Z ruskim carjem pride v Berlin tudi carevič naslednik. — Berlinski oficijozni listi odločno odbijajo poročilo magjarskih novin, katere so trdile, da je Andraš povabil ruskega carja. — Da sta zadnje dni dva avstrijska regimenta dobila imeni po ruskih dvornih velikaših — tudi to se smatra kot novo „prijateljstvo“ med Rusijo in Avstrijo.

Vidi se, da Prusija že pada z visočine, na katero je priplezala. Na bojnem polju hitro skovano nemško edinstvo se zdaj v miru neče razvijati, temuč v Draždanih, Darmštatu in v Monakovem sprevidajo dvori in ljudstvo, da Prus smatra druge, južnonemške brate za podložnike. To jih ne veseli in več znamenj se prikazuje, ki so neprijateljskega značaja proti Prusiji. Pruski oficijozni časopisi so tedaj dobili nalog, razgrajati proti „separatistom.“ Ker se zadnjič bavarski kralj nij prišel poklonit cesarju Vilhelmu, kateri je na Bavarskem bil, zmerjajo ga pruske novine, da je oduren („menschenscheu“); saksonsko kraljevsko rodovino pa oštevajo zaradi ultramontanskega mišljenja. Tako vidimo, da se v državi „bogaboječnosti in dobre šege“ že radikalno podira dinastičen čut.

## Razne stvari.

\* (Shod jugoslovanskih književnikov,) ki bi bil imel biti, 15. t. m. v Osjeku, je zaradi predstoječe belgradske svečanosti odložen.

\* (Dr. Razlag) je pisal predsedniku dunajskega društva „Slovenije“ sledeče pismo, katero je po neugodni naključbi še le te dni prišlo v roke omenjenemu predsedniku: „Čestiti gospod! Razveselili ste me sicer z imenovanjem za častnega ude slavnega akademičnega društva „Slovenije“, vendar si tega odlikovanja nisem zaslužil. Jaz bom tudi za naprej vedno hodil kot rodoljub stare korenine ravno pot ne gledé ne na desno, ne na levo in neodvisen na vzgor in na vzdol in ako hoče to isto storiti nadeja boljše slovenske prištosti, mladina naša nepokvarjena, držé se načela: „le droit prime la force“ si bode naš narod priboril s pravimi sredstvi uma in srea častnejšo stopnjo, kakor jo žalibog sedaj med narodi zavzima.

Ljubljana, 26. julija.

Vaš udani rojak  
Dr. Razlag.

\* (Za kranjske ljudske učitelje,) ki skrbno goje slovenščino in sadjerejo, je rajni Metelko ustanovil 6 denarnih daril, katera letos znašajo vsako po 42 gld. Za teh 6 daril je razpisan konkurs do 10. septembra t. l., do tedaj naj učitelji pri svojih okrajnih šolskih svetih prošnje za ona darila vložijo.

\* (Samomor.) Na goriškem kolodvoru so našli v vlaku mrtvega človeka, ki se je po poti iz Italije sè samokresom usmrtil.

\* (Goriška grofija) šteje vseh županij skupaj 132 in sicer 95 slovenskih, 36 italijanskih in mesto goriško. Slovenske županije obsegajo vse skupaj 207 davkovskih občin, italijanske 60 in mesto goriško 5. „Soča“.

\* (Kolera) je prišla čez vas Lipovčak v zagrebškem kotaru na Hrvatskem.

\* (Avstrijski notarji) bodo imeli 20., 21. in 22. septembra zbor v Pragi

\* (Nesreča.) V ponedeljek zjutraj ko je delavec, še le 16 let star, hotel kolesa solkanske žage namazati, vjame ga eno kolo za srajčni rokav, ter ga potegne za soboj in nesrečneža tako razmesari, da je v istem trenutku dušo izdihnil. Čudimo se, da se pri tacihi opraviilih žaga ne vstavi poprej, in da se sploh delo pri parostrojih neskušenim mladeničem pripušča. „Soča“.

\* (Dunaj in Srbija.) Dunajsko občinsko svetovalstvo je sklenilo v uljudnem pismu z izgovorom, da je Dunaj od Belgrada preveč oddaljen, opravičiti, da glavno mesto Avstrije pri svečanosti proglašnja polnoletnosti kneza Milana ne bode zastopano.

\* (Poljedelsko in industrijsko razstavo) namerava napraviti v Kragujevcu srbsko društvo za poljedelstvo.

\* (Rojanska čitalnica) napravi 18. t. m. besedo; dramatični odsek bo predstavljal igro „Ravni pot naj boljši pot“ začetek ob 7. uri točno. K tej veselici vabi vse častite ude, neudje povabljeni z listko plačajo vstopnino. Odbor.

\* (Konj je na Ruskem) 20 milijonov. To-rej pride na 100 ljudi v Rusiji 25 konj, v Avstriji na 100 ljudi 19, v Nemčiji 18. — Vojni minister v Rusiji je določil, da mora ruska vojska v vojnem času imeti 400.000 konj.

\* („Nečem, da se pred mano lazi“) se glasi ukaz japonskega cesarja, s katerim je odpravljena navada, pred vladarjem se na tla vreči.

\* (Avstrijske trgovske akademije.) Direktor dunajske trgovske akademije pl. Czeditik je ogledoval trgovski akademiji v Pragi in Gradcu in trgovske učilnice v Draždanih, Lipsku, Chemnici, Geri, Frankfurtu ob Majnu, Nürnbergu in Münchenu in je našel, da so avstrijske trgovske akademije boljše nego podobne učilnice v Nemčiji. Na neavstrijskih trgovskih šolah učé n. pr. trgovsko in menjiško pravo učitelji knjigovodstva, enako se godi z naravoslovskimi uki, kar ima za nasledek slabše izobraževanje učencev, ki ne dobivajo strokovnjaškega poduka v onih strokah.

## Poslano.

Boršt v Istri 8. avgusta. Vsakega poštenega in pravičnega človeka mora boleti, če je po krivem obdolžen. V taka dolženja štejem tudi neresnice v dopisu „Novice“ br. 32. iz Boljunca, ktere se od vsega ljudstva meni pripisujejo. Povejte tedaj draga „Novice“, če imate pogum, da sem jaz oče tistemu lažnjivemu dopisu! Nevem kako bi mogel jaz kaj takega pisati, kar se le sirovemu lažnjivcu, ne pa poštenemu učitelju pripisati more. V omenjenem dopisu se ne najde pikice istine. Kdo more reči, da so trte samo v Boljuncu bolane? Niso ravno tako tudi v Borštu, Dolini in Riemanjih? Kdo more reči, da Boljuncani niso žvepljali kakor drugi? Kdo more reči da poštar hodi tiče loviti? Ne vem! mogoče, da vidi to samo lažnjivi dopisnik. Kdo more reči, da je pogodba, katero je naredil učitelj z občino o plačnih zadevah privatna? Jaz znam, da je



pogodba potrjena od c. kr. okr. šolskega sveta. Kdo more soditi g. Likarja, da nema zmožnosti za šolo? Jaz tega še nisem opazil, akoravno z menoj kakor z najbližnjim tovaršem največ obči in le malo dnevov preteče, da se ne vidiva. Po mojem prepričanju je lažnjivi dopisnik manj zmožen izvrševati svoj posel, kakor g. Likar podučevati šolsko mladino. Kdo more reči, da so šole v Borštni, Dolini in v Ricmanjih dobro vredjene? Le oni dopisnik sam. Jaz pa kakor zastopnik

učiteljev v krajn. šol. svetu pravim, da nemamo, žalibože, v celem našem okraju nobene slovenske šole, katera bi bila popolnoma vredjena, najmanj pa tista, v katerej se je lažnjivi dopis koval. Jaz bi dopisniku svetoval, pometati pred svojim — in koristno bi mu bilo se spomniti na tisti močen zid, ki trdo stoji med njim in — kruhom. Željno pričakujem viditi o b r a z lažnjivega dopisnika.

F. Sijanec, učitelj.

Po spričevalu gospoda profesorja Oppolzerja, rektor magnif. in profesor na c. k. kliniki na Dunaji je

## anatherinova ustna voda

od dr. J. G. Popp-a, c. k. dvornega zdravnika za zobe, na Dunaji, mesto, Bognergasse Nro. 2, eden najboljših pomočkov za

## ohranjenje zob

in se od njega, kakor od mnogoštevilnih drugih zdravnikov, za

## zobne in ustne bolezni

gostokrat naroča.

Cena goldinarjev 1.40 a. v. steklenica.

Dr. J. G. Popp-a

## vegetabilichen prah za zobe.

Ta očisti zobe tako, da se po vsakodnevni rabi ne samo navadno tako sitni zobni kamen odpravi, temveč tudi glazura zob vedno bolj bela in nežna postaja.

Cena za škatljo 63 kr. a. v.

Zaloga:

v Mariboru v Bankalarjevi lekarnici, pri g. A. W. Königa, lek. Marija pomočnica, pri g. F. Kolletnigu in v Tauchmann-ovi bukvarnici; v Celji pri Crisperju in v Baumbachovi lekarni; v nemškem Landsbergu pri A. L. Müllerju, lekarju; v Gleichenbergu pri F. pl. Feldbachu, lek.; v Konjicah pri C. Fischerju, lek.; Leibnitz, lek. vdove Kretzig; Ljutomeru lek. F. Pessiak; Murek lek. L. pl. Steinberg; v Ptujju lek. E. Reithammer; Radgoni lek. F. Schulz in J. Weitzinger; v Brezjah J. Schniderschitsch; Rogatec lek. Krisper; v Kislivodi v lekarni; Stainz V. Timonschek, lek.; Sl. Bistrei J. Dienes, lek.; Slov. Gradcu J. Kaligarič; Podčetrtek Vasulik lek. Varaždinu A. Halter, lek. Deperis lekar v Ipavi. (5—4)

## Borzni komptoar in menjavnica dunajske komisijonske banke

Schottenring 18,

prejema vse kakor koli imenovane bankne, menjaške, in borzne posle.

Naročila na tukajšnjem trgu in iz provlncije se jako naglo, reelno in promptno izvršujejo in se vrednostni papirji in valute po borznem komptoarju kupljene z obzirom na vsakokratno stanje denarnega trga pod najbolj cenimi pogoji obdeljujejo.

Poslovne prostornosti so vsak dan od 9. ure zjutraj do 6. ure zvečer brez prenehanja občinstvu odprte.

(131—8)

## Za graščino Kiss-Tabor

v gornjem Zagorju na Hrvaškem blizu Slatine se išče gospodarski uradnik (ekonom). On mora ne oženjen biti, imeti teoretično in praktično znanje, biti zmožen slovenskega jezika v govoru in pismu. Služba se lahko precej nastopi. Več se izve pri lastniku tam. (Pošta rogateg, Kiss-Tabor. (150—1))

Izvenredno koristna **ponudba sreče.**  
**Sreča in blagoslov pri Cohnu.**  
Velika od vis. deželne vlade garantirana denarna loterija v znesku nad **1 milijon 820.000 tolarjev.**

Ta koristna denarna loterija je takrat zopet z dobicki jako pomenljivo pomnožena, ona ima samo 58.000 srečk, in bodo v malih mesecih v 5 oddelkih sledeči dobicki gotovo dobijeni, namreč: nov velik glaven dobitek event. 120.000 tolarjev, specijelno tolarjev 80.000, 40.000, 25.000, 20.000, 15.000, 12.000, 2krat 10.000, 3krat 8000, 1krat 6000, 3krat 5000, 12krat 4000, 1krat 3000, 34krat 2000, 3krat 1500, 154krat 1000, 6krat 500, 310krat 400, 16krat 300, 430krat 200, 570krat 100, 75krat 60, 50krat 50, 20.500krat 47, 7250krat 40, 31, 22 & 12 tolarjev.

**Vzdigovanje dobickov drugega odredka je uradno na**

**19tega in 20tega avgusta t. l.**

določeno. Zanj velja renovacija za celo originalno srečko samo 10<sup>1</sup>/<sub>2</sub> gl. — kr. a. v. polovično " samo 5 " 25 " " " četrtino " " samo 2 " 70 " " " in pošiljam te originalne srečke z državnim grbom (ne od prepovedanih promet ali privatnih loterij) za frankirano poslan znesek, v bankoveh tudi v najdaljše kraje čestitum naročevalcem precej.

**Uradni vzdigatveni list in**

**razpisiljanje dobijenih denarjev**

se zgodi precej po vzdigatvi vsakemu udeležencu promptno in zamlučno.

Moj posel je, kakor znano, najstarejši in najsrečnejši, kajti pri meni udeleženi so že najvišje glavne dobike v znesku tolarjev 100.000, 60.000, 50.000, gostokrat 40.000, 20.000, prav mnogokrat 12.000 tolarjev, 10.000 tolarjev itd. itd., in zadnjič pri v mesecu maju t. l. izvršenih vzdigatvah skupni znesek nad 80.000 tolarjev vsled uradnih vzdigatvenih listov pri meni dobili.

**Laz. Sams. Cohn**

in Hamburg,

**Haupt-Comptoir, Bank- und Wechselgeschäft.** (146—3)

## Služba občinskega tajnika

v **Sevnici** (Lichtenwald) z letno plačo 500 gl. ali pa 450 gl. in stanovanjem se ima namestiti.

Prosileci za to službo naj svoje prošnje, v katerih se ima sposobnost za občinsko uradovanje in popolno znanje slovenskega jezika v govoru in pismu dokazati, do 31. avgusta 1872 pri tem županstvu vložiti.

**Županstvo v Sevnici,**

dne 6. avgusta 1872.

**Anton Cvenkel,** župan.

(149—2)

## ! Zeit ist Geld !

Pravi prostor najboljše ure najceneje kupovati, je **tovarnica za ure FILIPA FROMMA**

Rothenthurmstrasse, Nr. 9, gegenüber der Wollzeile na Dunaji.

Vse ure, na sekundo regulirane, se prodajajo s 5letno garancijo.

**Samo 17 ali 18 gld.** prav angleška prečno v ognji požalčena srebrna kronometrska ura z dvojnimi plaščem, prečno emailirana, z verižico iz talmizlata in medaljonom vred.

**Samo 14 ali 17 gld.** prav angleška srebrna kronometrska ura z enojnim plaščem in kristalnimi stekli z verižico in medaljonom v toku.

**Samo 19 ali 20 gld.** Srebrni remontoari, brez ključa za navijanje, s kristalnimi stekli v najfinjšem lesenem toku.

**Samo 8 ali 10 gld.** prav angleška cilindrična ura, v 6 rubinih, kristalnem steklu, fino verižico iz talmizlata, usnjastim tokom in pismenim 5letnim garantilnim listom.

**Samo 14 ali 18 gld.** prav angleška remontoarska ura a la prince of Wales najmočnejšega kalibra s kristalnim steklom, kolesjem iz nikla v pravem, čistem zlatu; te ure imajo proti drugim prednost, da se dajo brez ključa naviti; k takim uram dobi vsak verižico iz talmizlata z medaljonom in garantilnim listom zastoj.

**Samo 12 gld.** ura v talmizlatu z dvojnimi plaščem, savoneto, skakalecem, kristalnimi stekli in niklovim kolesjem, z verižico iz pravega talmizlata, medaljonom, usnjastim tokom in garantilnim listom vred.

**Samo 28 do 34 gld.** srebrna siderno-remontoarska ura, ki se da brez ključa naviti, z verižico iz talmizlata in medaljonom vred.

**Samo 15 ali 20 gld.** prav srebrna siderna ura, s kristalnim steklom, elegantno verižico in medaljonom.

**Samo 12, 15, 18 gld.** ure za gospe iz srebra s kristalnimi stekli, minijaturni format, prečno v ognji požalčena z verižico za okolo vratu vred, vse v toku.

**Samo 16, 18, 20 gld.** Iste z dvojnimi plaščem in verižico za okolo vratu.

**Samo 22, 25, 30 gld.** zlati ura za gospe s kristalnim steklom in verižico za okolo vratu.

**Samo 40 ali 48 gld.**

**Samo 60 ali 70 gld.**

**Samo 75 ali 100 gld.**

okolo vratu.

**Samo 70, 80, 100 gld.**

**Samo 90 ali 120 gld.**

**Samo 200 ali 400 gld.**

Srebrne urne verižice gld. 2,50, 3, 4, 5, 6, 7, 10 do gld. 12.

Zlate urne verižice gld. 18, 20, 25, 30, 35, 40, 50, 60, 70, 80, 90, 100.

Budilec z uro 7 gld.

Ure za na steno s podobo, 2, 3 in 4 kose igrajoče, gld. 70, 80, 90.

Ure s trepetikljem, 2, 3 in 4 kose igrajoče, gld. 80, 100, 120.

Igralnice, 2, 4, 6, 8 kosov igrajoče, gld. 15, 35, 55, 75.

Album za fotografije z muziko gld. 8, 10, 12 do gl. 15.

Tobačnice z muziko 7 gld. 50 kr.

Šmodkarnice z muziko 18 gld.

Sivalnice z muziko 15 gld.

**Ure s trepetikljem lastnega izdelka s 5letno garancijo:**

Take, ki se vsak dan navijajo gld. 10, 11, 12.

Take, ki se vsak 8. dan navijajo gld. 16, 17, 18, 19, 20, 22.

Take, ki se vsak 8. dan navijajo in vsake pol ure bijejo gld. 30, 33, 35.

Take, ki se vsak 8. dan navijajo, vsako četrt ure bijejo in ure ponavljajo gld. 48, 50, 55.

Zlate ure za gospe z diamanti in verižicami za okolo vratu. Iste z dvojnimi plaščem.

zlati remontoari za gospe z elegantnimi verižicami za okolo vratu.

zlati remontoari za gospe s kristalnim steklom. Iste z dvojnimi plaščem.

zlati kronometrovi remontoari z dvojnimi plaščem.

Take, ki se vsak mesec navijajo gld. 28, 30, 32.

Ure za pisarnice gld. 10, 15, 20.

Ure za kavarne gld. 15, 25, 30.

## Velika delavnica za popravke.

Stare ure, gostokrat dragi rodovinski spominki, se popravljajo in narejajo tako, kakor bi bile nove. Cene za popravke s 5letno garancijo gld. 1<sup>1</sup>/<sub>2</sub>, 3, 5 do 10 gld.

## Edina in sama zaloga

prav angleških **ur od E. in E. Emanuela v Londonu.**

**Vsled posebnega imenovanja** dvorna zalagarja Nj. Vel. kraljice Viktorije, kralj. Visokosti princa Waleskega in vojvode Edinburskega, Nj. Vel. Sultana in Nj. Vel. kralja Portugalskega.

## Pismena naročila

se za poštni povzetek ali poslan znesek v 24 urah storé. Na posebno željo se tudi ure in verižice pod povzetkom na izbir pošiljajo in za nazaj poslano denar vračuje.

Cene naše tovarnice so vedno nižje ko povsod najnižje in stojimo vedno s svojimi izdelki na vrhuncu časa.

**Vsi,** ki nove naročiti žele.

**Vsi,** ki stare za nove za menjati žele.

**Vsi,** ki slabe za dobre zamenjati žele, so prošeni, naj se na to firmo obrnejo.

Staro zlato in srebro, državni papirji, se za najvišje cene namesto plačila jemljejo.

**Tovarnica za ure F. Fromm-a Rothenthurmstrasse 9, Dunaj.**

**Pred sleparstvom se svari!** V najnovejšem času naznanjajo trgovci z igračami in bazarji, ki si ime tovarničarji ur pri-svojujejo in celo svarila na svitlo dajejo, popolnem navadne ure brez vrednosti za angleške. Mnoge pritožbe, katere nam o tem dohajajo, nam dajejo povod svariti pred tem sleparstvom in p. t. občinstvo varovati škode. (36—22)